

Sectoraal comité voor de Federale Overheid

Beraadslaging FO nr 12/2017 van 9 mei 2017

Betreft: Machtigingsaanvraag vanwege het Vlaams Departement Landbouw en Visserij om toegang te verkrijgen tot persoonsgegevens die bij de FOD Financiën worden bewaard (AF-MA-2017-027)

Het Sectoraal comité voor de Federale Overheid;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid de artikelen 31*bis* en 36*bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*, inzonderheid artikel 18;

Gelet op de aanvraag van het Vlaams Departement Landbouw en Visserij ontvangen op 20/02/2017;

Gelet op de bijkomende informatie ontvangen op 3 maart 2017;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning op 18/04/2017;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 9 mei 2017, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Op 20 februari 2017 ontving het Comité een machtigingsaanvraag van het Vlaams Departement Landbouw en Visserij (hierna "de aanvrager") om BTW-gegevens te kunnen opvragen bij de FOD Financiën. Deze aanvraag werd op 3 maart 2017 aangevuld met bijkomende informatie.
2. De aanvrager zal de opgevraagde gegevens gebruiken bij de uitvoering van welbepaalde controles op de naleving van de voorwaarden verbonden aan steunmaatregelen die aan landbouwers worden verleend.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID EN BEVOEGDHEID VAN HET COMITE

3. Krachtens artikel 36bis WVP, *"vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)"*.
4. Het is de taak van dit Comité om na te gaan *"of deze mededeling enerzijds nodig is voor de implementatie van de opdrachten die toevertrouwd worden door of krachtens de wet aan de vragende federale overheid en anderzijds of deze mededeling in zijn diverse aspecten compatibel is met al de geldige normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wat de verwerking van de persoonsgegevens betreft."* (Parl.Doc 50, 2001-2002, nr. 1940/004).
5. Het Comité stelt vast dat onderhavige aanvraag betrekking heeft op een elektronische doorgifte van persoonsgegevens vanuit de FOD Financiën naar de aanvrager. Het Comité is derhalve bevoegd.

B. TEN GRONDE

1. FINALITEITSBEGINSEL

6. Artikel 4, § 1, 2°, WVP laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en de gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden.
7. Volgens de aanvraag zijn de beoogde gegevensverwerkingen noodzakelijk voor de uitvoering van zogenaamde "a posteriori controles" (hierna "CAP-controles"). Gedurende deze CAP-controles

wordt met name nagegaan of de voorwaarden die verbonden zijn aan steunmaatregelen die aan landbouwbedrijven worden toegekend in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de EU en de Vlaamse regelgeving dienaangaande, in de praktijk gerespecteerd worden. Het controleren van deze voorwaarden gebeurt al tijdens de eerstelijnscontroles om te kunnen overgaan tot betaling van de steunmaatregelen en met de CAP-controles wordt in later stadium op basis van kruiscontroles nagegaan of de informatie die beschikbaar was op het moment van de uitbetaling, ook in de praktijk klopt.

8. In het kader van de CAP-controles zal met name nagegaan worden of de verrichtingen die deel uitmaken van het systeem van financiering van het Europees Landbouwgarantiefonds, daadwerkelijk hebben plaatsgevonden en correct zijn uitgevoerd en dit aan de hand van controle van de zogenaamde "handelsdocumenten"¹. Verordening nr. 1306/2013 legt aan de lidstaten de verplichting op om systematische controles van de handelsdocumenten van de ondernemingen te verrichten, waarbij rekening wordt gehouden met de aard van de te controleren verrichtingen. De lidstaten moeten daarbij zorgen dat de te controleren ondernemingen zo worden gekozen dat de doeltreffendheid van de maatregelen voor preventie en opsporing van onregelmatigheden maximaal gewaarborgd is. De lidstaten moeten de controles zo nodig uitbreiden tot natuurlijke personen en rechtspersonen die verbonden zijn met de ondernemingen, en tot elke andere natuurlijke persoon of rechtspersoon die van belang kan zijn om het doel van de controles te realiseren².

9. Het Comité stelt aldus vast dat de geplande gegevensverwerkingen voor welbepaalde en uitdrukkelijk omschreven doeleinden – met name de uitvoering van de CAP-controles – zullen plaatsvinden en het brengt in herinnering dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op deze doeleinden mogen verwerkt worden.

10. In deze context dient ook te worden geanalyseerd of de doeleinden van de door de aanvragers geplande verwerkingen niet onverenigbaar zijn met de doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk door de FOD Financiën zijn verwerkt. Conform artikel 4, § 1, 2° WVP dient bij de beoordeling van deze verenigbaarheid rekening te worden gehouden met alle relevante factoren,

¹ Onder "handelsdocument" wordt verstaan *'alle boeken, registers, nota's en bewijsstukken, de boekhouding, de productie- en kwaliteitsadministraties en de briefwisseling met betrekking tot de handelsactiviteiten van de onderneming, alsmede de commerciële gegevens, in welke vorm dan ook, inclusief elektronisch opgeslagen gegevens, voor zover deze documenten of gegevens direct of indirect betrekking hebben op de hoger vermelde verrichtingen'* (Artikel 79, lid 3, van verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 352/78, (EG) nr. 165/94, (EG) nr. 2799/98, (EG) nr. 814/2000, (EG) nr. 1290/2005 en (EG) nr. 485/2008 van de Raad. (hierna "Verordening nr. 1306/2013").

² Een voorbeeld van een verrichting die gecontroleerd kan worden in het kader van de CAP-controles betreft de verplichting van het zogenaamd "uniek lidmaatschap", namelijk de voorwaarde dat de betrokkene slechts lid is bij 1 producentenorganisatie. Dubbel lidmaatschap wordt immers niet erkend. Uit de gegevens van de klantenlijsting kan blijken dat een bepaalde producent lid is bij 1 of meerdere producentenorganisaties. (Zie Artikel 8 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2009 betreffende de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit voor wat betreft de erkenning van producentenorganisaties, de actiefondsen, de operationele programma's en de toekenning van de financiële steun)

waaronder de redelijke verwachtingen van de betrokkene en de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. Het Comité stelt in dit verband vast dat:

- Artikel 93bis van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde het volgende stipuleert: "*(...) De ambtenaren van de administratie belast met de belasting over de toegevoegde waarde, oefenen hun ambt uit wanneer zij aan (...) aan de administraties van de Gemeenschappen en de Gewesten van de Belgische staat (...) inlichtingen verstrekken. De inlichtingen worden aan de bovengenoemde diensten verstrekt voor zover zij nodig zijn om de uitvoering van hun wettelijke of bestuursrechtelijke taken te verzekeren. (...).*"
- Artikel 7, §2, van het decreet *betreffende het landbouw –en visserijbeleid* het volgende bepaalt: "*De entiteiten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij, kunnen gegevens die ze nodig hebben voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden of voor de uitvoering van de aan hen toevertrouwde opdrachten rechtstreeks opvragen bij derden.(...) Na instemming van de bevoegde overheid kunnen de entiteiten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij fiscale gegevens opvragen bij de bevoegde overheid.*"

11. Gelet op het voorgaande, is het Comité van oordeel dat de geplande, verdere verwerkingen door de aanvrager niet onverenigbaar zijn in de zin van artikel 4, § 1, 2° van de WVP.

2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

2.1. Aard van de gegevens

12. Artikel 4, § 1, 3°, WVP stelt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

13. De aanvrager wenst bij de FOD Financiën de volgende gegevens op te vragen betreffende landbouwbedrijven die van welbepaalde steunmaatregelen genieten en betreffende de "derden" bedoeld in artikel 79, lid 3, punt b), van Verordening nr. 1306/2013³:

- Naam van iedere klant;
- BTW-nummer van iedere klant;

³ "Alle natuurlijke en rechtspersonen die direct of indirect betrokken zijn bij verrichtingen in het kader van de financieringsregeling van het Europees Landbouwarantiefonds."

- Activiteitscode⁴;
- Tijdvlak (jaar waarop klantenlijst betrekking heeft);
- Omzet;
- BTW-bedrag⁵.

14. Na analyse van deze gegevens, stelt het Comité vast dat deze noodzakelijk zijn teneinde de finaliteiten zoals omschreven in randnummers 7-8 te verwezenlijken. Het Comité besluit dan ook dat de bij FOD Financiën opgevraagde gegevens, conform zijn aan artikel 4, § 1, 3°, WVP.

2.2. Bewaringstermijn van de gegevens (artikel 4, § 1, 5°, WVP)

15. Aangaande de bewaringstermijn van de gegevens herinnert het Comité er aan dat de gegevens niet langer bewaard mogen worden dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld (artikel 4, § 1, 5°, WVP).

16. De aanvrager stelt dat de gegevens minimum 7 jaar moeten bewaard worden, omdat er krachtens Verordening nr. 1306/2013 steeds een EU audit kan plaatsvinden en dat ter zake geen maximumtermijn voorzien is.

17. Het Comité constateert dat het in onderhavig geval niet mogelijk is om vooraf een exacte bewaartermijn vast te leggen. Het is tegelijk van oordeel dat in de praktijk een onderscheid kan gemaakt worden tussen verschillende bewaringswijzen. De behandeling van een hangend dossier – in het kader van de met onderhavige gegevensverwerkingen vooropgestelde doeleinden (cf. randnummers 7-8) – vereist een bewaring van gegevens opdat deze op normale wijze beschikbaar en toegankelijk zouden zijn voor de ambtenaren die belast zijn met het beheer van het dossier.

Van zodra de noodzakelijke termijnen voor het administratief beheer van een dossier verstreken zijn, moet de gekozen bewaringswijze aan de gegevens slechts een beperkte beschikbaarheid en toegankelijkheid verlenen. Een dergelijke bewaringswijze moet toelaten om een antwoord te bieden op andere mogelijke doeleinden van deze bewaring, zoals de naleving van de wettelijke voorschriften inzake verjaring of de uitvoering van een controle.

Eens de bewaring niet langer nuttig is dienen de gegevens te worden vernietigd.

⁴ Dit gegeven is aldus de aanvrager nodig om het uniek lidmaatschap na te gaan (lid bij 1 Producentenorganisatie), want dubbel lidmaatschap wordt niet erkend. Bijkomend maakt de positionering van de onderzochte activiteit binnen het bedrijf deel uit van de macro-economische analyse van het bedrijf in het controlerapport. Hiervoor is het aldus de aanvrager relevant na te gaan of de klant in verschillende sectoren actief is.

⁵ De omzet en het BTW-bedrag zijn aldus de aanvrager nodig om na te gaan of de bedragen uit de klantenlijst overeenkomen met de gecontroleerde documenten van de klant. En zo dus na te gaan of voldaan is aan de leveringsplicht. De leveringsplicht houdt in dat de leden van de producentenorganisatie hun volledige productie via de producentenorganisatie moeten afzetten. Een uitzondering op die leveringsplicht vormt de rechtstreekse verkoop aan de consument.

2.3. Frequentie van de toegang en duur van de machtiging

18. De aanvrager verzoekt om de gevraagde gegevens periodiek te kunnen raadplegen, met name telkens wanneer hij controles zal uitvoeren, wat vermoedelijk een vijftal keer per jaar zal gebeuren. Het Comité is van oordeel dat dit gepast is in het licht van artikel 4, § 1, 3°, WVP.

19. De toegang wordt ook voor onbepaalde duur gevraagd. Hoger genoemde taken van de aanvragers zijn door de regelgeving immers niet beperkt in de tijd. Het Comité is aldus van oordeel dat de machtigingsaanvraag voor onbepaalde duur, gepast is (artikel 4, § 1, 3° WVP).

2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

20. De gegevens zullen louter intern worden gebruikt. Enkel de medewerkers die de CAP-controles uitvoeren en coördineren binnen de Afdeling "Beleidscoördinatie en Omgeving" van de aanvrager zullen de gevraagde gegevens kunnen raadplegen.

21. Het Comité ziet in het licht van artikel 4, § 1, 3° WVP geen bezwaren tegen het feit dat bovengenoemde personen toegang hebben tot onderhavige persoonsgegevens, op voorwaarde dat zij enkel van deze toegang gebruik maken binnen de perken van de taken en bevoegdheden die hen door de regelgeving werden verleend.

3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

22. Het Comité herinnert eraan dat een eerlijke verwerking van gegevens een verwerking is die gebeurt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking, betreft de informatieplicht in de zin van artikel 9, § 2, WVP.

23. In voorliggend geval zullen de geplande gegevensverwerkingen evenwel verricht worden met het oog op de toepassing van bepalingen voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, § 2, 2de lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van de informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat het Comité er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van de fundamentele rechten van de betrokkenen.

24. Uit de aanvraag blijkt dat algemene informatie zal verstrekt worden aan de betrokkenen:

- a. Op de website van de aanvrager zal er vermeld worden dat hij gemachtigd is om bepaalde persoonsgegevens rechtstreeks op te vragen bij de FOD Financiën en zal er een link naar de machtiging opgenomen worden.

- b. De machtigingen van het Comité worden ook gepubliceerd op de website van de FOD Financiën.

25. Het Comité neemt hier akte van en het adviseert om ook in de aanvraagformulieren voor de geviseerde steunmaatregelen in een specifieke informatieclausule te voorzien met betrekking tot de opvraging van gegevens bij de FOD Financiën.

4. BEVEILIGING

a) Op het niveau van de aanvrager

26. Uit de door de aanvrager meegedeelde stukken blijkt dat hij over een informatieveiligheidsconsulent en een informatieveiligheidsbeleid beschikt. Het Comité neemt hier akte van.

31. Wat de aangestelde informatieveiligheidsconsulent betreft, wijst het Comité de gemachtigde op zijn algemene verantwoordelijkheden in dit verband.

32. De gemachtigde wijst een consulent aan op grond van zijn professionele kwaliteiten en deskundigheid, in het bijzonder op het gebied van de praktijk inzake gegevensbescherming en de in de context relevante regelgeving. Deze capaciteiten stellen de consulent in staat diens taken te vervullen en een gedegen kennis te verwerven van de informatica-omgeving van de gemachtigde en van de informatieveiligheid. De consulent dient deze kennis permanent op peil te houden.

33. De consulent brengt rechtstreeks verslag uit aan de hoogste leidinggevende van de gemachtigde.

34. Ongeacht of de consulent een personeelslid is of iemand extern, mag er geen sprake zijn van een belangenconflict tussen de functie als consulent en andere activiteiten hiermee onverenigbaar. In het bijzonder kan de functie niet gecumuleerd worden met deze van eindverantwoordelijke voor de informaticadienst of van hoogste leidinggevende van de gemachtigde (bv. algemeen directeur).

35. De gemachtigde waakt erover dat de consulent zijn opdracht volledig onafhankelijk kan uitoefenen en dat hij geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitvoering van die taken. De consulent wordt door de gemachtigde niet ontslagen of gestraft voor de uitvoering van zijn taken.

36. Indien de taken van consulent aan meerdere personen wordt toevertrouwd, dient aan één van hen de eindverantwoordelijkheid gegeven te worden om te rapporteren over de gezamenlijke

werkzaamheden aan de hoogste leidinggevende en om de rol van contactpersoon ten aanzien van het Comité op te nemen.

37. De gemachtigde ondersteunt de consulent door hem beschikking te geven over de benodigde middelen en tijd voor het vervullen van diens taken en het in stand houden van zijn deskundigheid. Met name wordt de consulent de nodige toegang verschaft tot persoonsgegevens en verwerkingsactiviteiten. De gemachtigde zorgt ervoor dat de consulent naar behoren en tijdig wordt betrokken bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens.

38. Het Comité houdt zich het recht voor toezicht uit te oefenen op de naleving van deze verplichtingen.

b) Op het niveau van de FOD Financiën

27. Wat de FOD Financiën betreft, zijn er geen bijzondere opmerkingen aangezien deze elementen reeds werden onderzocht in voorgaande beraadslagingen.

OM DEZE REDENEN,

het Comité

machtigt de aanvrager om de gevraagde gegevens elektronisch te ontvangen en dit voor zover en voor zolang de voorwaarden in onderhavige beraadslaging worden nageleefd.

beslist dat zij het recht behoudt om desgevallend in de toekomst en op geregelde tijdstippen na te gaan of de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen daadwerkelijk en duurzaam werden ingevoerd overeenkomstig de stand van de techniek en van die aard zijn dat zij de bestaande risico's afdoende kunnen dekken. In dit verband beveelt het Comité de partijen iedere relevante wijziging in de beveiliging van de toegelaten verwerkingen ter kennis te brengen van het Comité.

De Wnd. Administrateur,

An Machtens

De Voorzitter,

Stefan Verschuere